

УХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

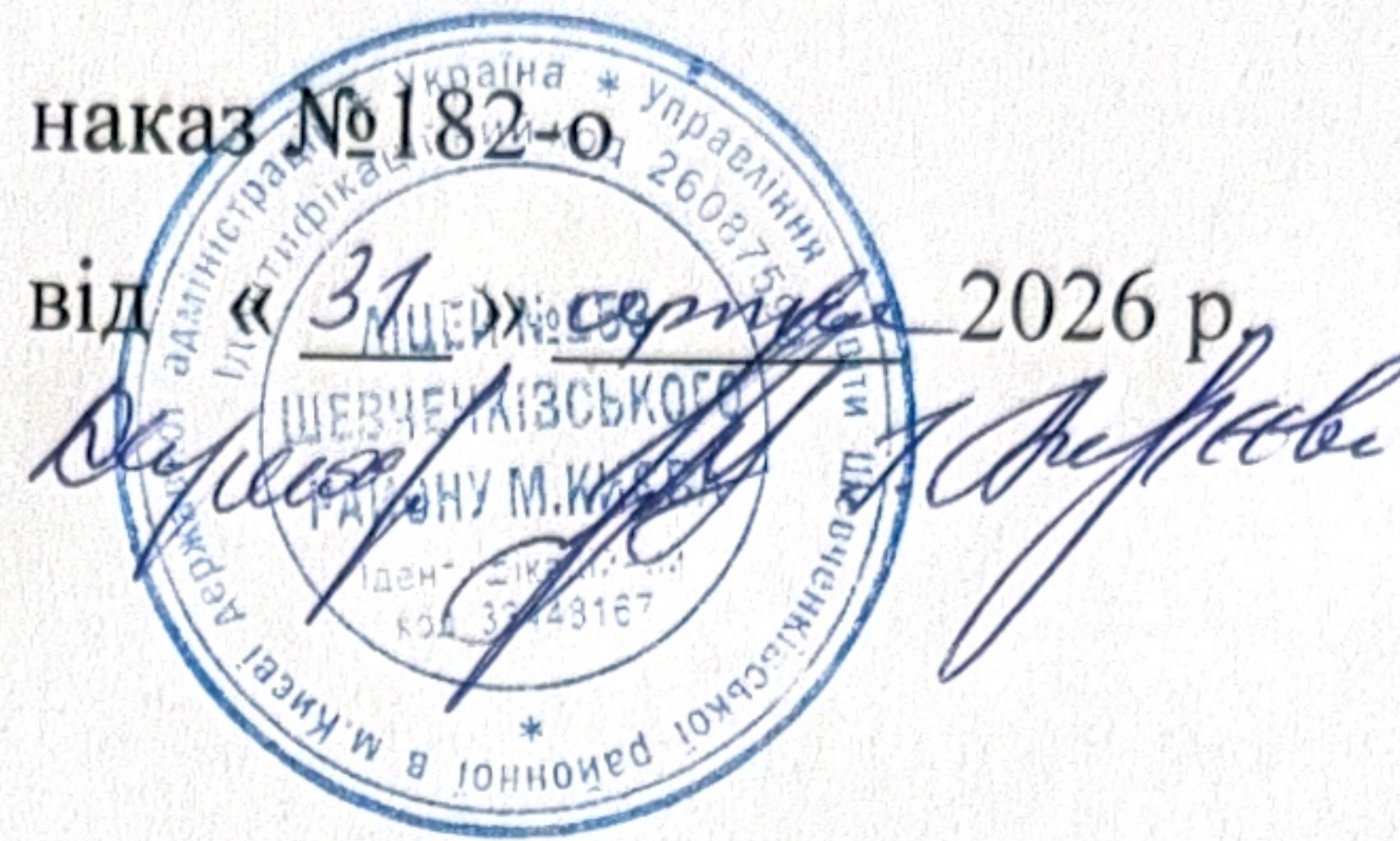
протокол №1

від «28 » серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ №182-о

від «31» серпня 2026 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ЛІЦЕЮ 153
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РАЙОНУ
М. КИЄВА**

Київ 2026

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про академічну доброчесність (далі Положення) Ліцей №153 Шевченківського району м. Києва (далі Заклад) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.
- 1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Конвенції ООН «Про права дитини», Закону України «про академічну доброчесність» від 18.12.2025 року №4742, який встановлює єдині правила доброчесності всіх учасників освітнього процесу, «Про запобігання корупції», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного Кодексу України, Статуту Ліцею №153, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та локальних документів Ліцею №153.
- 1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету Ліцею №153.
- 1.4. У своїй діяльності заклад освіти дотримується принципу демократії, що означає оцінювання здобувачів освіти винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток ліцею, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання. Ліцей №153 зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах

педагогічних працівників та здобувачів освіти. Ліцей, в межах своєї автономії має право самостійно приймати рішення з будь – яких питань формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності, не врегульованих законом (Закон України «Про академічну доброчесність» (стаття 3 п.2).

1.5. Ліцей в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття загальної середньої освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій. Створення та діяльність політичних партій, суспільно-політичних рухів, релігійних об'єднань та воєнізованих формувань в школі не допускається.

II. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Недоброчесне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- **Неправомірна допомога під час навчання.**
- **Використання результатів штучного інтелекту без зазначення цього факту** - недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, - це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Кожен член ліцейної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності ліцею та напрямів його розвитку може здійснювати директор ліцею або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.7. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в закладі. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

2.8. Положення публікується на офіційному веб-сайті ліцею.

ІІІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Академічна доброчесність забезпечується:

3.1. Усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу школи шляхом:

3.1.1. Уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.

3.1.2. Дотримання норм Конституції України.

3.1.3. Дотримання Статуту Ліцею №153 та Правил внутрішнього розпорядку.

3.1.4. Дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти.

3.1.5. Збереження, поліпшення та раціонального використання навчально – матеріальної бази ліцею.

3.1.6. Культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.

3.1.7. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які мають вестися у спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації школи загалом.

3.1.8. Надання достовірної інформації.

3.1.9. Негайного повідомлення адміністрації ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.1.10. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

3.2.1. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.

3.2.2. Дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2.3. Обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення.

3.2.4. Незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

3.2.5. Підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки.

3.2.6. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.

3.2.7. Надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти.

3.2.8. Об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2.9. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти.

3.2.10. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3.2.11. Не розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Здобувачами загальної середньої освіти шляхом:

3.3.1. Поваги до педагогічних працівників.

3.3.2. Поваги честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.3.3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

3.3.4. Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.3.5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

3.3.6. Використанням у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них.

3.3.7 Не припустимості пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

3.4.1. Виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування у дитини культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту Ліцею №153, правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників ліцейної спільноти є:

3.5.1. Навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти.

3.5.2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів.

3.5.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.

3.5.4. Використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів.

3.5.5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління у тому числі і електронних сигарет, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.

3.5.6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

IV. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку школи.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, батьківських зборах, а також оприлюднюється на сайті ліцею.

4.3. Заступник директора ліцею, який відповідає за навчально – виховну (методичну) роботу:

- Забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на анти-плагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування, тощо).

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 5.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.
- 5.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:
- ✓ дисциплінарна;
 - ✓ адміністративна;
 - ✓ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
 - ✓ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
 - ✓ інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.
- 5.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:
- ✓ попередження;
 - ✓ повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
 - ✓ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - ✓ позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.
- 5.4. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 років до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти. (Закон України «Про академічну доброчесність» стаття 38, п.1).
- 5.5. У разі визнання здобувачем освіти факту вчинення ним

порушення академічної доброчесності санкції визначається уповноваженим органом або уповноваженою особою, які відповідно до внутрішнього акта мають право застосовувати відповідну санкцію, без дотримання процедури визначеної статтею 37 (Закон України «Про академічну доброчесність» стаття 38, п.2).

VI. ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

6.1.1. Інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

6.1.2. Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

6.1.3. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із цим Положенням.

6.1.4. Посилення контролю учителів, керівників секцій Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

VII. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія).

7.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими локальними документами гімназії та цим Положенням.

- 7.3. Склад Комісії затверджується наказом директора ліцею на підставі рішення педагогічної ради, Ради ліцею №153, органів учнівського самоврядування.
- 7.4. Строк повноважень членів Комісії визначають органи самоврядування закладу.
- 7.5. До складу Комісії входять всі учасники освітнього процесу: 3 педагоги, 3 учні, 3 батьків або осіб, які їх замінюють.
- 7.6. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.
- 7.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться протягом трьох наступних (робочих) днів після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.
- 7.8. На засідання Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.
- 7.9. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.
- 7.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.
- 7.11. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані

рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

7.12. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу на спільному засіданні педагогічної ради та ради ліцею.

7.13. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, або клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

7.14. Повноваження Комісії:

7.14.1. Одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки.

7.14.2. Залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

7.14.3. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти.

VIII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

8.2. Положення про академічну доброчесність Ліцею №153, затверджується педагогічною радою закладу освіти та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

8.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти та вводяться в дію наказом директора закладу освіти.